

# INHOUDSOPGAVE

|                                                                             |           |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Voorwoord                                                                   | 9         |
| <b>1 Oorlog en sociale politiek: een geïntegreerd verhaal</b>               | <b>11</b> |
| Burgers en de tol van totale oorlog                                         | 11        |
| Sociale politiek als machtsuitoefening                                      | 17        |
| Sociale politiek op een kruispunt tijdens de belle époque                   | 23        |
| De belofte van een beter leven                                              | 31        |
| De hulpbehoevenden aan zet in oorlogstijd                                   | 38        |
| Een stad en een dorp in oorlog: een Griekse tragedie                        | 40        |
| <b>2 Proloog. Nood en noodhulp in het bezette land</b>                      | <b>45</b> |
| Een modern land in quarantaine                                              | 45        |
| Succesvol ondernemerschap: de stichters van het Comité National             | 48        |
| De Société Générale en de Eerste Wereldoorlog                               | 54        |
| Drukbevraagde diplomaten                                                    | 57        |
| De Commission for Relief in Belgium. Voedsel over de internationale grenzen | 61        |
| Het Comité National: een organisatie die haar gelijke niet heeft            | 64        |
| De vele conflicten rond het Comité National                                 | 74        |
| Amerikanen en Belgen: technocraten tegenover notabelen                      | 75        |
| Het Comité National, de Duitsers en de activisten                           | 84        |
| Andere bestuursniveaus, andere elites                                       | 87        |
| Ontevreden arbeiders                                                        | 96        |
| De middenstand, de werkgevers en de publieke opinie                         | 103       |
| Mannen en vrouwen                                                           | 104       |
| Een succes voor het volk?                                                   | 108       |

|                                                                |                |
|----------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>3 Aartrijke. De oorlog in het boerendorp</b>                | <b>115</b>     |
| Een boerendorp als alle andere?                                | 116            |
| Producenten en consumenten: een grote kloof                    | 118            |
| Geiten, cichorei en klompen                                    | 121            |
| Waar politiek schijnbaar niet bestaat                          | 128            |
| Het katholieke verenigingsleven en het 'volksleven'            | 133            |
| Het oorlogsdagboek van Jules De Puydt                          | 138            |
| Economisch, sociaal en cultureel kapitaal                      | 143            |
| Brouwerij De Leeuw tijdens de oorlog                           | 147            |
| Feit en identiteitsvorming in het dagboek van Jules De Puydt   | 150            |
| Een lokaal comité met een paar probleempjes                    | 150            |
| Een trage start (januari 1915–april 1915)                      | 156            |
| De woelige strijd om geloofwaardigheid (april 1915–1916)       | 156            |
| De boeren roeren zich (1916)                                   | 163            |
| De hongersnood slaat toe (najaar 1916–1917)                    | 166            |
| Een vrolijk kerstfeestje? (december 1916–januari 1917)         | 170            |
| Een zuur einde (1918–1919)                                     | 174            |
| Een andere evaluatie van de liefdadigheidspolitiek             | 178            |
| Een creatieve dorpsbevolking                                   | 186            |
| Duitsers, Veltenaars en Platsenaars                            | 186            |
| Diefstal en banditisme in Aartrijke                            | 189            |
| Bedelarij en prostitutie                                       | 196            |
| Boeren overgeleverd aan de Duitsers?                           | 199            |
| Boeren overgeleverd aan elkaar                                 | 206            |
| De culturele impact van schaarste                              | 208            |
| De brouwketels van de familie De Puydt                         | 212            |
| <br><b>4 Gent. De straatpolitiek van arbeidersvrouwen</b>      | <br><b>217</b> |
| Een tikkende tijdbom                                           | 220            |
| Plunderingen, politie en de merkwaardige evolutie van diefstal | 220            |
| Een verzuilde en gepolitiseerde hulpverlening                  | 224            |
| Gecensureerd maar weerspanning: de rol van de Gentse pers      | 228            |
| De mars op de stad                                             | 232            |
| Enkele hete junidagen                                          | 232            |
| 'Als de wijven er zich eens mee bemoeien...'                   | 238            |

|                                                                                    |         |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Vervrouwelijkte stad, vervrouwelijkt protest                                       | 239     |
| Een sterk buurtverenigingsleven met een rood tintje                                | 244     |
| Na juni 1916. Taferelen uit een lijdende stad                                      | 250     |
| <br>Epiloog. Honger, sociale politiek en protest tijdens<br>de Eerste Wereldoorlog | <br>259 |
| <br>Noten                                                                          | <br>267 |